

Obsah

Predstaviteľ	7
Úvod (Vladimír Krivý)	9
1 Sociálne nerovnosti: storočie zmien (Ján Bunčák – Roman Džambazovič – Anna Hrabovská – Ján Sopóci)	
Úvod	16
Sociálne nerovnosti na začiatku 20. storočia	18
Dôsledky vzniku Československa	28
Sociálne nerovnosti v roku 1967	32
Sociálno-ekonomický vývoj Slovenska po roku 1989	41
Demografický vývoj	42
Ekonomický vývoj	44
Sociálno-ekonomicke zloženie obyvateľstva	47
Nerovnosti v príjmoch	51
Sociálne nerovnosti v súčasnosti	54
Bohatí a chudobní v medzinárodnej perspektíve	54
Rozvrstvenie spoločnosti podľa statusu a prestíže povolania	57
Vývoj sociálnej stratifikácie ekonomicke aktívneho obyvateľstva SR	60
Názory a postoje členov základných tried	72
Oblasti názorovej zhody	72
Oblasti názorovej rozdielnosti	77
Záver	84
Literatúra	85

2 Rodina a životné dráhy mladých dospelých

(Michaela Potančoková)

Úvod	89
Rodinné štarty, nastupujúca dospelosť a individualizácia životných dráh mladých dospelých	94
Premena životných štartov a ich dôležitosť	101
Faktory odkladania rodinných prechodov	104
Rozvoľňovanie vzťahu medzi manželstvom a rodičovstvom	109
Diskusia: dôsledky demografických trendov a individualizácie životných dráh na podoby rodiny	117
Literatúra	122

3 Mestá – vidiek – regióny (Peter Gajdoš)

Úvod	128
Konceptualizácia základného rámca sociálno-priestorového vývoja Slovenska	128
Slovensko na prahu transformačného obdobia	132
Vývoj v sídlach	138
Mesto	145
Vývoj miest a urbánneho prostredia	145
Mestské siedla a urbánne prostredie v posttransformačnom období	148
Vidiek	154
Stav vidieka a jeho vývojové zmeny	154
Vidiecke siedla: prehlbovanie diferenciácie podľa rozvojových potenciálov	161
Regióny	164
Regionálny rozvoj – základný referenčný rámec	164
Regióny: transformačné obdobie	167
Regióny: posttransformačné obdobie	172
Dôsledky marginality v regiónoch	175
Literatúra	176

4 Religiozita: Slovensko a jeho susedia

(*Tatiana Podolinská – Vladimír Krivý – Miloslav Bahna*)

Úvod	181
„Veľké koncepty“ v pozadí	183
Modernita, sekularizácia, desekularizácia	183
Postkomunistická modernita – „pretrhnutá tradícia“	190
Päť krajín	193
Dáta: metodologické úvahy	202
Naše zdroje údajov	202
Kvalitatívna interpretácia kvantitatívnych dát	203
Indikátory nastavené na „pevnú“ modernitu	
a tradičnú religiozitu.....	205
Analytické nástroje – koncepty – terminy	207
Päť krajín, dvadsať rokov: miera a typy religiozity	211
Miera religiozity v porovnávaných krajinách	211
Typy religiozity v porovnávaných krajinách	222
Niekoľko vnútroslovenských pohľadov	230
Zastúpenie plne religióznych a plne ireligióznych	
ľudi – pohľad cez generácie	230
Obrady od roku 1989	234
Nonkresťanské a cirkevne nonkonformné	
predstavy: individualizácia vo vnútri cirkvi, alebo	
alternatíva k tradičnej religiozite?	237
Záver	241
Literatúra	247

5 Vzorce voličského správania

(*Oľga Gyárfášová – Vladimír Krivý*)

Úvod	257
Politická ponuka: utváranie systému politických strán	258
Ako sa vyvíjala voličská podpora?	261
Zoskupenia strán	261
Voličská podpora vládnych koalícii	265
Zhluky okresov podľa správania voličov	268
Čo podmieňovalo rozhodnutia voličov?	274
Zrod stranickej plurality	274
Ideové a hodnotové väzby, zhody, motivácie	286
Voliči SMERu-SD: sociologický portrét a zdroje podpory ...	301
Premeny demografickej skladby elektorátu	302
Zmeny urbánno-rurálneho profilu voličov	302

Regionálne bašty SMERu-SD vo voľbách 2012:	
komu sa tam darilo v minulosti	303
Ideový a hodnotový profil – konzervatívni ľavičiari?	308
Silná pozícia lidra	311
Volebná účasť a neúčasť	312
Účasť na voľbách ako forma politickej participácie	312
Trendy 1990 – 2012	314
Účasť na parlamentných voľbách – Slovensko	
v porovnaní s krajinami V4	317
Profily volebnej účasti na Slovensku	321
Faktory volebnej účasti	328
Záver: desať otázok a viac odpovedí	332
Literatúra	338
6 Dve dekády medzinárodnej migrácie zo Slovenska	
(Miloslav Bahna)	
Úvod	343
Vývoj migrácie zo Slovenska po roku 1989: dôležité destinácie a migračné kanály	346
Migrácia zo Slovenska pred vstupom do EÚ	346
Migrácia zo Slovenska po vstupe krajiny do EÚ	352
Migrácia zo Slovenska: (neo)klasický prípad?	357
Migrácia zo Slovenska v kontexte migrácie z krajín EÚ 10 a neoklasická teória medzinárodnej migrácie	359
Migrácia ako stratégia domácností	363
Migrácia zo Slovenska a migračné siete	365
Záver	366
Literatúra	369
Záver (Vladimír Krivý)	371
Vecný register	388
Summary	393
O autoroch	413